

Elu. 26/1967

(Történet. ügy. stb. j. r. k.)
Ügyvisz. el.-ol 1967-től 24-ig
Levél.
Tervezet.

E l ő t e r j e s z t é s

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormányhoz

Tárgy: Iparjogvédelmi szakemberek képzése és a szabadalmi ügyvivői tevékenység egyes kérdései.

I.

A felszabadulás előtti Magyarországon az ipari jogok védelmével és hasznosításával /szabadalom, védjegy, ipari minta, licencadás és vétel, stb./ kapcsolatos tevékenység a gyengén fejlett ipar és elmaradott mezőgazdaság miatt nem volt megfelelő. Csupán néhány nagy és a nemzetközi kereskedelemben is résztvevő vállalatnál /pl. Tungsram, Ganz, Chinoín, stb./ foglalkoztak szabadalmi-, védjegykérdésekkel, illetve licenciák vételével és eladásával. E nagy vállalatoknál vállalati szabadalmi irodák működtek. A kisebb vállalatok és magánszemélyek iparjogvédelmi ügyeit magán szabadalmi irodák, illetőleg szabadalmi ügyvivők intézték.

A felszabadulás előtt a speciálisan képzett iparjogvédelmi szakemberek /szabadalmi ügyvivők/ száma 38 fő volt.

A felszabadulás, illetve a vállalatok államosítása után - annak ellenére, hogy az ipar, a mezőgazdaság és a kereskedelem rendkívül nagymértékben fejlődött - az ipari jogok védelmével és értékesítésével kapcsolatos tevékenység inkább visszaesett, mint erősödött.

Ennek oka elsősorban az volt, hogy az iparjogvédelemből származó komoly előnyök és annak elhanyagolásából származó súlyos hátrányok és veszteségek csak a gazdasági versenyben jelentkeznek.

A kialakult gazdaságirányítási rendszerben a külkereskedelmi szerveken kívül sem a gazdaságirányítási és egyéb szervek, sem pedig a vállalatok a piaccal tényleges kapcsolatban nem állottak, ezért iparjogvédelmi kérdésekben érdektelenek és közömbösek maradtak.

Az ebben a helyzetben igen korlátozott mértékben jelentkező vállalati igények ellátására, valamint a külföldi bejelentők képviselőinek biztosítása céljából hozták létre 1949-ben a Találmányokat Értékesítő Vállalatot, amelynek szabadalmi osztálya /Danubia Szabadalmi Iroda néven/ a hazai vállalatok belföldi és külföldi képviselőire monopoljogot kapott. A hazai magánbejelentők, illetve a külföldi bejelentők egy részének képviselőjét egyetlen magán szabadalmi ügyvivő, illetve az állami szabadalmi irodában /Danubia/, vagy más szervnél munkaviszonyban álló szabadalmi ügyvivők látták el.

II.

A gazdasági mechanizmus reformjának eredményeképpen kialakuló helyzet gyökeres változásokat tesz szükségessé az iparjogvédelmi tevékenység tekintetében. Az új piacok szerzése és a régiak megtartása, valamint a belföldi piac aktivizálódása ugyanis megköveteli az ipari jogok védelmével és azok értékesítésével való hozzáértő foglalkozást. Ez az eredményes gazdasági tevékenység fontos feltételévé válik.

1./ Ezért a gazdaságirányító szerveknek és a vállalatoknak egyaránt gondoskodniuk kell:

a./ a műszaki fejlesztési eredmények és piaci pozíciók ha-

zai és külföldi jogi oltalmának biztosításáról /szabadalmi, védjegy, ipari minta, márka, stb./,

- b./ új gyártmányaik szabadalmi "tisztaságáról", védjegyeik "tisztaságáról" /megelőzve ezzel mások jogainak megsértéséből keletkező súlyos anyagi és üzleti károkat okozó bitorlási, stb. pereket/,
- c./ saját fejlesztési eredményeik esetleges licenceladás útján való értékesítéséről, illetve előnyös licencek megvásárlásáról,
- d./ az új technikai és technológiai eredmények megismeréséről, a velük kapcsolatos jogokról való tájékozódásról, stb.

2./ A tőkés országokkal való külkereskedelmünk bővülése várható. Ezért a tőkés piacokon feltétlenül növelni kell külföldi versenyképességünket műszakilag és korszerű konstrukciókkal. Ennek egyik fontos eszköze a magyar találmányok külföldi védelmének, s ez után az illető országokban piac biztosítása. A tőkés monopóliumok és vállalatok a verseny fokozódása következtében szintén törekednek majd nagyobb mértékben találmányaik magyarországi védelmének biztosítása révén nálunk piacot szerezni és fenntartani.

A verseny egy másik eszköze az exportálandó áruk védjegyeinek külföldi oltalma, illetve ezek megszerzése abból a célból, hogy magyar árukat a külföldi vásárlók védjegyükről megismerhessék és keressék. A kapitalista vállalatoknak a magyar piacot illetően szintén ilyen törekvéseik lesznek. Ezért

- a./ gazdaságirányító szerveinknek és vállalatainknak egyrészt sokkal nagyobb gondot kell fordítaniuk az ésszerűen és gazdaságosan használható találmányok és védjegyek bel- és külföldi oltalmának megszerzésére és

fenntartására, másrészt figyelemmel kell kísérniök a kapitalista konkurrens cégek törekvéseit, szükség esetén fel kell lépniök azok szabadalmi-, védjegy-, stb. bejelentéseivel szemben, törekedve arra, hogy jogosulatlanul senki ne szerezhessen ipari jogokat sem hazánkban, sem a részünkre fontos piaci területeken,

b./ a máris komoly mértékben növekvő és a jövőben előreláthatólag fokozódó, külföldiek által Magyarországon tett és teendő szabadalmi-, védjegy-, ipari minta-, stb. bejelentések miatt a külföldiek képviselőjét biztosítani kell.

3./ A gazdasági mechanizmus reformjának hatásaként előreláthatólag növekedni fog a hazai szabadalmi magánbejelentések száma. A magánbejelentők részére is megfelelő képviselő biztosításáról gondoskodni kell.

III.

A II.részben körvonalazott követelmények és igények kielégítéséhez jelenleg a feltételek nincsenek biztosítva.

a./ 1958-ban Magyarországon mindössze 17 szabadalmi ügyvivő működött, akiknek egy része az állami szabadalmi irodában /Danubia/ volt egész vagy félállásban alkalmazva. Ugyanakkor egyes kapitalista vállalatoknál 40-50 fős szabadalmi iroda működött.

Annak ellenére, hogy az Országos Találmányi Hivatal 1957. óta 57 szabadalmi ügyvivőt képzett ki, a szabadalmi ügyvivői képesítéssel rendelkezők száma jelenleg 65, ténylegesen ügyvivői gyakorlatot folytató ügyvivők száma mindössze 38 fő /tehát annyi, amennyi a felszabadulás előtt volt/. Meg kell itt jegyezni, hogy a szakemberképzés fokozásának ko-

moly akadálya az alkalmazásban álló szabadalmi ügyvivők megfelelő bérezésének megoldatlansága.

A gazdasági mechanizmus reformja eredményeképpen szükség-szerűen nagymértékben jelentkező iparjogvédelmi szakember-igény ezt sokszorosán meghaladja. Ezért sürgős intézkedést kell tenni az iparjogvédelmi szakemberképzés fokozására és bérkategorizálásuk megoldására /a NDK-ban, Csehszlovákiá-ban és Lengyelországban főiskolákban - levelező - történik a képzés/.

- b./ A hazai vállalatok szabadalmi-, védjegy, stb. bejelentéseinek képviseletére kizárólagos joggal kijelölt Danubia Szabadalmi Iroda egyrészt nem rendelkezik elegendő kapacitással a növekvő számú hazai és külföldi képviseleti megbízatás teljesítéséhez, másrészt kizárólagos képviseleti jogánál fogva gyakran kerül olyan összeférhetetlen helyzetbe, hogy ellenérdekű felek képviseletét kell ellátnia. Ez a körülmény komoly visszatetszést keltett úgy külföldi, mint hazai megbízók részéről. Ezért szükséges követelmény a Danubia Szabadalmi Iroda kizárólagos képviseleti jogának megszüntetése és állami szabadalmi irodák létrehozása, továbbá szabadalmi ügyvivői munkaközösségek alapításának lehetővé tétele.
- c./ A magán szabadalmi ügyvivői tevékenység, illetve az állami vállalatoknál munkaviszonyban álló szabadalmi ügyvivők magán-tevékenysége nem teszi lehetővé tevékenységük megfelelő ellenőrzését. Az a./ és b./ pontban jelzett intézkedések végrehajtásával a magán szabadalmi ügyvivői tevékenységre nincs szükség. Ezért a magán szabadalmi ügyvivői tevékenységet, mielőtt az állami szabadalmi irodák és a szabadalmi ügyvivői munkaközösségek az iparjogvédelemmel kapcsolatos feladatok maradéktalan ellátására képessé válnak, meg lehet szüntetni.

Az új gazdaságirányítási rendszer kibontakozása során előre-

láthatóan az állami irodák a belföldi magánszemélyek és kisebb vállalatok növekvő igényeit rentábilisan kielégíteni nem tudják. A nagyobb vállalatok, egyesülések önálló szabadalmi ügyvivői csak saját vállalatuk ügyeivel foglalkoznak. Ezért lehetőséget kell adni arra, hogy szabadalmi ügyvivők önkéntes társulás útján munkaközösségeket hozzanak létre az ilyen megbízások ellátására. Ezeknek a szervezetét, működését, stb. a hozandó jogszabályban az ügyvédi munkaközösségekéhez hasonlóan kellene megállapítani azzal, hogy a szakmai irányítást és felügyeletet felettük az O.T.H. elnöke gyakorolja.

A fentiekben körvonalazott feladatok megoldása és a szükséges intézkedések megtétele érdekében az alábbi határozati javaslatot terjesztjük elő:

Határozati javaslat

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány . . . számú határozata az iparjogvédelmi szakemberképzésről és a szabadalmi ügyvivői tevékenységről

A Kormány abból a célból, hogy a gazdasági mechanizmus reformja eredményeképpen fokozódó igényeket az iparjogvédelmi szakemberek képzése és működése terén kielégítse, a következőket határozza:

- 1./ A gazdasági irányító szervek és a vállalatok növekvő igényeinek mértékében biztosítani kell az iparjogvédelmi szakemberek /szabadalmi ügyvivők/ képzését. A képzést az Országos Találmányi Hivatal szakmai irányítása alatt a Mérnöki Továbbképző Intézet keretében kell megszervezni.

- 2./ A szabadalmi ügyvivőket - feladatkörüknek megfelelően - "műszaki, gazdasági tanácsadó" munkakörbe kell besorolni.
- 3./ A szabadalmi ügyvivők a jövőben működésüket állami szabadalmi irodákban, munkaközösségekben, vagy állami - vállalati - szövetkezeti, társadalmi szervezetek alkalmazásában fejtik ki. Kellő kapacitással rendelkező állami szabadalmi iroda, illetve munkaközösség működésének megkezdésével egyidejűen az O.T.H. elnöke a szabadalmi ügyvivők működésére vonatkozóan tegyen előterjesztést a Kormányhoz. A szabadalmi ügyvivői munkaközösségek szakmai irányítását és felügyeletét az O.T.H. elnöke látja el.
- 4./ A Danubia Szabadalmi Irodának a 4199/1949/VIII.13./Korm. számú rendeletben biztosított kizárólagos képviseleti joga megszűnik. A külkereskedelmi miniszter e rendelet hatályon kívül helyezésére vonatkozó rendelet tervezetét terjessze a Kormány elé.
- 5./ A külkereskedelmi miniszter - amint ennek előfeltételeit meg lehet teremteni - létesítsen egy második állami szabadalmi irodát. A minisztériumok és a nagyobb vállalatok - ez utóbbiak a 11/1967/V.13./Korm.sz.rendelet 34.§-ában adott lehetőséggel élve - esetleg több vállalat közösen, létesítsen szabadalmi ügyvivői irodát vagy alkalmazzon függetlenített szabadalmi ügyvivőt. Az állami szabadalmi irodákat és szabadalmi ügyvivői munkaközösségeket önálló gazdálkodó szervként kell létrehozni.

A megbízók az irodák szolgáltatásaiért díjat fizetnek. A szolgáltatások díjait a pénzügyminiszter, az Árhivatal elnöke, a külkereskedelmi miniszter és az Országos Találmányi Hivatal elnöke együttesen állapítsák meg.

Budapest, 1967.évi

Biró József s.k.
külkereskedelmi miniszter

Tasnádi Emil s.k.
az Országos Találmányi Hivatal elnöke

Eln.26/1967

F e l j e g y z é s

Tasnádi elvtárs részére

Tárgy: Iparjogvédelmi szakemberek képzése és a szabadalmi ügyvivői tevékenység egyes kérdései tárgyában készített KKM-OTH közös kormányelőterjesztés.

Az előterjesztésre vonatkozó észrevételeket kivonatoltan összesítve csatoljuk.

Ezekből - különösen a Könnyűipari Minisztérium észrevételeiből - továbbá az időközben /1966.júliusban kezdtünk foglalkozni a témával/ alkotott jogszabályi rendelkezésekből és bekövetkezett intézkedésekből arra a megállapításra lehet jutni, hogy ma részben koraiak, részben túlhaladottak, részben sürgősnek azok az intézkedések, amelyeket a határozati javaslatba felvettünk, illetve kormányhatározat nélkül is megtehetőek.

Sorba véve a határozati javaslat egyes pontjait, a fentiek indoklásaként:

ad 1./ A szabadalmi ügyvivőképzést az OTH irányítása és felügyelete alatt a MTKI keretében kell megoldani.

A MTKI keretében 1967.IX.5-én megindítottuk az első tanfolyam I.félévét, december 21-én befejeztük, a vizsgák most folynak. A II.félév 1968.február 1-én indul. Az I.félévi hallgatók /kimaradt Nagy József, Král Andor, Vidos Árpád és Décsi Zoltán/ számszerint 34-en részt vesznek a II.félévi előadásokon. Ha esetleg egyeseknek a vizsgája nem sikerül, 3 hónap eltelte után pótolhatják, ezért nem lett volna célszerű a II.félév hallgatásából őket kizárni.

A második tanfolyam 1968.február 1-én indul előreláthatólag 38 hallgatóval. 14-en már tettek iparjogvédelmi vizsgát, a többi most teszi le. Ha esetleg néhánynak nem sikerül, a tanfolyam tartama alatt pótolhatják.

Fentiek szerint a szervezett oktatás a MTKI keretében folyik, kormányhatározatra szükség nincs.

ad 2./ A szabadalmi ügyvivők bérezését meg kell oldani annak figyelembevételével, hogy a mérnöki képesítésükön felül idegen nyelvi ismereteket is megkívánó magasfoku speciális képzettséggel rendelkeznek és alkalmazási körükben kiemelt önálló munkakört töltenek be.

A Könnyűipari Minisztérium rámutat arra, hogy a vállalati alkalmazottak munkaköri bértáblázatának módosításáról szóló

115/1967/15/Mü.M.sz.utasítás lehetővé teszi kiemelt önálló munkakört betöltő dolgozók "műszaki-gazdasági tanácsadó" munkakörbe besorolást. E kategória a szabadalmi ügyvivők tevékenységi körének és bértételének /5.500.- Ft felső határ/ megfelel. Ahhoz, hogy ebbe a besorolásba kerüljenek, kormányintézkedésre szükség nincs.

ad 3./ E pontban a szabadalmi ügyvivők magántevékenységének megszüntetését javasoljuk.

A Nehézipari Minisztérium, a Könnyűipari Minisztérium és a Kohó- és Gépipari Minisztérium szerint mindaddig, amíg megfelelően nincs biztosítva az iparjogvédelmi feladatok ellátása /második állami iroda, vállalati, stb. irodák/, célszerűtlen a magántevékenység megszüntetése.

Ezzel egyet lehet érteni. Meg kellene várni hogyan alakul az ügyvivők beállítása az új gazdaságirányítási rendszer keretében a vállalati iparjogvédelmi feladatok ellátására, mikor lesz II.állami iroda, a minisztériumok, állami vállalatok állítanak-e fel irodákat, alakulnak-e ügyvivői munkaközösségek. Ezután kell az egyéni magántevékenység megszüntetése iránt intézkedni. Most tehát időszerűtlen a javaslat.

ad 4./ A Danubia kizárólagos képviseleti jogát biztosító 4199/1949 /VIII.13./Korm.sz.rendelet hatályon kívül helyezésére tettünk javaslatot olyképpen, hogy a KKM erre vonatkozó rendelettervezetét terjessze a Kormány elé, továbbá, hogy a KKM létesítsen egy második állami szabadalmi irodát.

Mindkét intézkedésre szükség van, ehhez azonban nem kell kormányhatározat, a KKM ezt anélkül is megteheti.

ad 5./ Táca-, OKISZ, illetve több vállalat közös szabadalmi irodának létrehozására tettünk javaslatot. A KIM helyesen mutat arra, hogy az állami vállalatról szóló 11/1967./V.13./Korm.sz.rendelet 34.§-a alapján külön kormányhatározat nélkül a vállalatok közös szabadalmi irodákat létrehozhatnak. A tárcák is állíthatnak fel tárca szabadalmi irodát. Kormányintézkedésre szükség nincs.

ad 6./ A szabadalmi irodák és az esetleg létesülő ügyvivői munkaközösségek feladataira, illetve a képviselet korlátozására tettünk javaslatot.

A KIM a feladatok meghatározását a második állami iroda felállításakor látja időszerűnek, az OMBB a korlátozás ellen tiltakozik. Mindkét véleménnyel egyet lehet érteni.

Ha a KKM ragaszkodik a korlátozáshoz a 4.alatti intézkedéseknél, ezt csak kormányrendelettel érheti el.

E kérdések végleges rendezésére a szabadalmi ügyvivői tevé-

kenység és működés széleskörű tapasztalatai alapján kialakítandó "Szabadalmi Ugyvivői Rendtartás" előterjesztésekor kerülhet sor.

ad 7./ Az irodák szolgáltatásaiért fizetendő díjak megállapítására a Pénzügyminisztérium, Ár- és Anyaggazd.Hivatal, a Külkereskedelmi Minisztérium és az O.T.H. együttes intézkedését javasoltuk.

Az természetes, hogy a szolgáltatásokért díjat kell fizetni. A Danubia árszabása meg van állapítva. A második iroda és az esetleg létesítendő irodák vagy ezt fogadják el, vagy - kormányintézkedés nélkül - a KKM vagy az O.T.H. javaslatára az érdekelt szervek új árszabást állapíthatnak meg.

A fentiek alapján javasoljuk, hogy az előterjesztést vegyük le napirendről. Ha Tasnádi elvtárs javaslatunkkal egyetért, a KKM iratainak visszaadása mellett röviduton közöljük Úrmösi elvtársal, azzal a javaslattal, hogy a 4./ alatti intézkedések mielőbbi megtételét Tasnádi elvtárs szükségesnek látja.

Budapest, 1968.január 10.

Almay

Almay György
/: dr. Almay György :/

1 db.melléklet

Kedves Ürmösi Elvtárs.

Megbeszélésünknek megfelelően röviduton megküldöm :

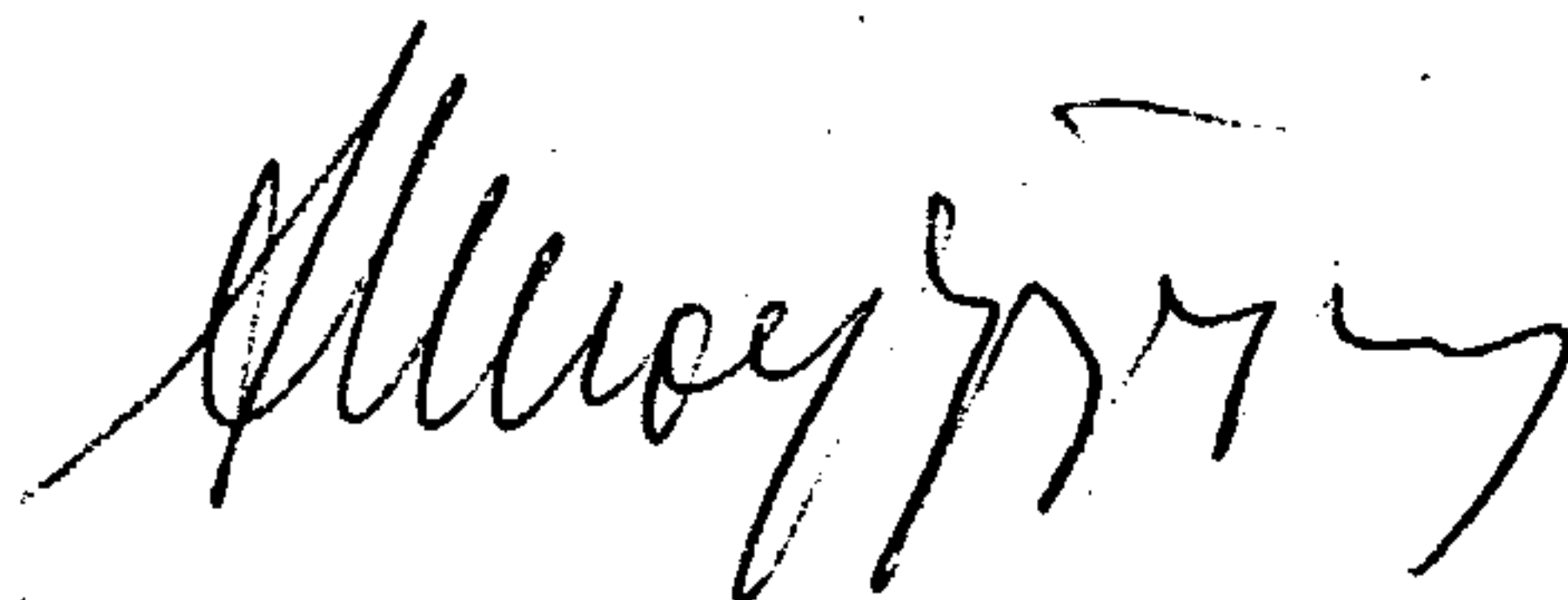
- 1./ a Külkereskedelmi minisztérium 20633/1967 sz. iratait, melyeket annak idején voltál szives röviduton nekem átadni;
- 2./ Tasnádi elvtárs részére készített feljegyzésemet, amelyben az abban ismertetett okok miatt javasoltam az előterjesztésnek a napirendről való levételét.

A 2./ alatti feljegyzésre Tasnádi elvtárs f.hó 25-én reáírta, hogy azzal egyetért.

Ugy hiszem, hogy ezzel az ügyet ezidőszereint lezártnak tekinthetjük természetesen azzal, hogy a második szabadalmi iroda felállítására és a 4199/1949 /VIII.13./ Korm.sz.rendelet hatályon kívül helyezésére vonatkozó intézkedések megtétele változatlanul aktuális, sőt -véleményem szerint - eléggé sürgős.

Budapest 1968 január 25.

üdvözöl :

Elu. 26/1967.

Tasnádi el. az előterjesztésről a napirendről levételéről és emellett a fentiek szerinti elhárításról egyetértett.

Walteróu

968 1/25

